

Den Juisten Tijd

Kunst expositie Geuzenmaand 2020

2020

Den Juisten Tijd

Kunst expositie Geuzenmaand 2020

den juisten tijd

tijd om door te geven

tijd om te verbinden

In dit bijzondere jaar rond het vieren van ‘75 jaar vrijheid’ wilde ik kunstenaars vinden uit landen die betrokken waren bij de Tweede Wereldoorlog en kunstenaars uit diverse generaties.

Ik nam veel tijd om contacten te leggen, op atelierbezoek te gaan, de sfeer te voelen, samen verbinding te zoeken in dit thema. Deze atelierbezoeken en oriënterende gesprekken waren open, ontspannen, informeel, gelaagd, filosofisch, puur praktisch- maar vooral met wederzijds respect. Wat een voorrecht om zo met kunstenaars te mogen praten over het thema “Den Juisten Tijd”.

Hoe divers en eigengereid de geselecteerde kunstenaars ook zijn, vanuit allerlei windstreken, vanuit allerlei leeftijden en gedachten-patronen komen ze nu samen op een uniek moment in een tentoonstelling.

Het werk is te ervaren tijdens de Geuzenmaand op 3 prachtige locaties in Vlaardingen; de Grote Kerk, het Museum Vlaardingen en Kade40. Vanwege de unieke samenwerking met Stichting World Art Delft (WAD) zal een deel van het geëxposeerde werk van 5 april tot 21 juni 2020 te zien zijn bij Art Centre Delft. Of geniet alsnog met het bekijken van deze catalogus. Achterin treft u statements van de kunstenaars.

Kijk met een onbevangen blik

Ga in de schoenen van de kunstenaar staan

Verbind je met het thema

Laat je verrassen, ontregelen, ontroeren

Jan van Dorp

Curator

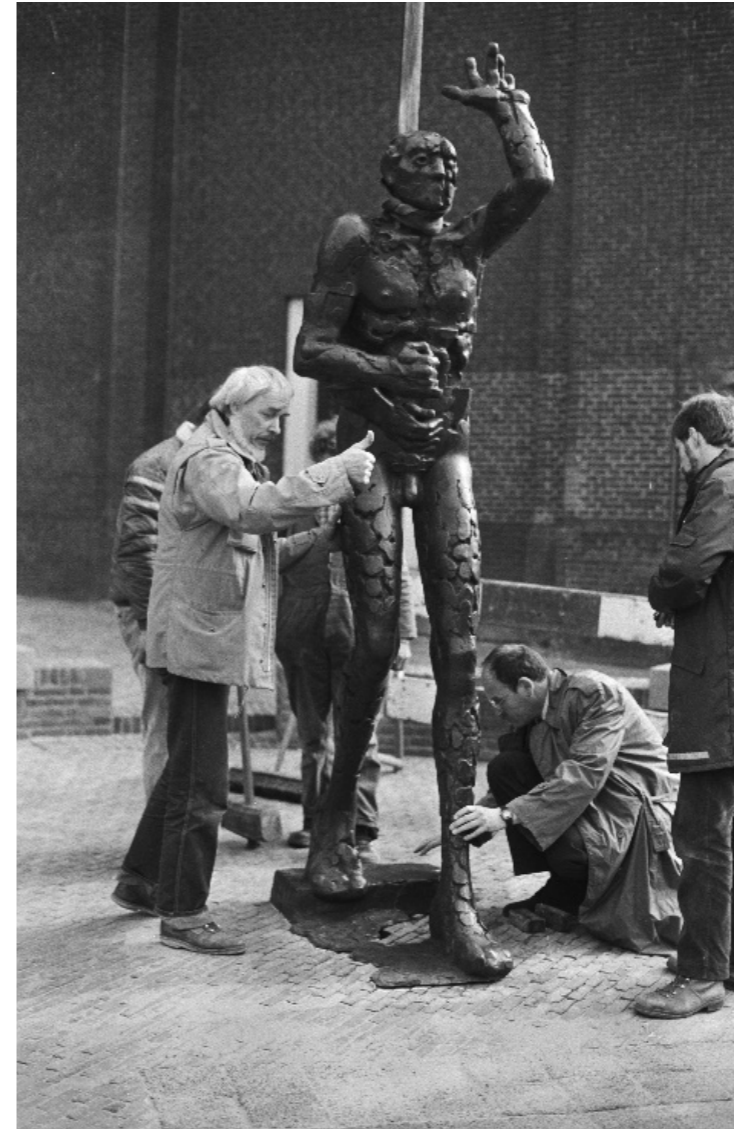
Het Geuzenmonument



De Vlaardingse kunstenaar Leen Droppert kreeg de opdracht om een monument te ontwerpen ter nagedachtenis aan de omgekomen Geuzen. Het meer dan manshoge bronzen beeld stelt een duidelijk herkenbare menselijke figuur voor. Vastberaden, maar met twijfel en onzekerheid. Het beeld toont een monddood gemaakte en gehavende man, die letterlijk van het leven is afgesneden, wat de afgesneden voeten en onderbenen op de oversteekplaats uitdrukken. Heel bewust is het beeld een lopende figuur, doordrongen van zijn opdracht om de boodschap verder uit te dragen naar de toekomst. Hij mag niet stil staan. Eén hand heft hij waarschuwend en bezwerend omhoog, met de andere hand beschermt hij het eigen kwetsbare lichaam en stelt hij zich met zijn vuist te weer tegen de vijand.

Om het beeld heen staat een lage cirkelvormige muur, waarin de woorden: 'Geuzenverzet, mei 1940 - mei 1945, Verzet tegen den vijand geschiedt steeds op den juisten tijd' gebeiteld staat.

Vanaf het beeld loopt een oversteekplaats naar het voormalige politiebureau in het souterrain van het Oude Stadhuis, waar de Geuzen na hun gevangenneming heen waren gebracht. Het zijn achttien dreigend zwarte, in plaats van de gebruikelijke witte strepen, voor elke executie één.



Een toelichting op het thema door Leen Droppert: wat bepaalt je leven?

“verzet tegen den vijand geschiedt steeds op den juisten tijd”.

Verzet komt in je hersens op, dat roert zich tot je er niet meer los van komt. En dan doe je er iets mee. Zo werkt het. Als je tot de ontdekking komt dat je in een situatie leeft, die erg gevaarlijk is, dan probeer je of er aan te ontsnappen of maatregelen te nemen. En dat is in feite heel ons doen en laten.

Wat bepaalt dan je leven?

Dat zijn de situaties waarin je verzeild bent geraakt, en het antwoord dat je daarop hebt gegeven. Met die verzetsmensen was dat net zo. Er was geen andere oplossing dan zich tegen de vijand – die zich manifesteerde – te verzetten. Op dat moment!

Zo kun je zeggen er zijn veel momenten, belangrijke momenten, of iets minder belangrijke momenten. Maar voor elke situatie borrelt er een antwoord op – met alles wat je meegemaakt hebt en gedaan. Zo werkt dat. Anders leef je niet!

Leen Droppert (1930)

“Den Juisten Tijd”

Heel graag voldoe ik aan het verzoek van curator Jan van Dorp om een voorwoord te schrijven voor de catalogus voor de expositie “Den Juisten Tijd”.

Dit is een bijzonder jaar, we vieren 75 jaar vrede en we weten tegelijkertijd dat vrede niet vanzelfsprekend is. Daarom is deze expositie zo bijzonder: er worden verbindingen gelegd en wel in tijd en in ruimte.

In tijd, omdat we hier werk zien van jonge kunstenaars, die uitgenodigd zijn en in verbinding gebracht met het immer ontroerende verhaal van de Geuzen en met oudere generaties kunstenaars. De leeftijden variëren van twintig tot tachtig jaar.

In ruimte, omdat er ook internationale kunstenaars, uit onder andere Engeland, Verenigde Staten, Canada, Polen, Duitsland, Japen zijn uitgenodigd om vanuit hun context uitdrukking te geven aan dat ontroerende verhaal.

Daarnaast laat deze expositie ons ervaren dat de bergrippen “tijd” en “ruimte” volledig irrelevant kunnen worden als mensen geraakt worden in hun diepste kern, hun Kairos, de juiste tijd: het nu, het punt van stilte in ieder mens.

Misschien werden de Geuzen op dezelfde manier geraakt in hun diepste kern, toen zij opstonden voor hun rechten en voor het behoud van waardigheid van alle mensen.

Dat hebben zij ons in ieder geval voorgeleefd.

Aan mensen zoals zij danken wij de vrede die we dit jaar vieren en hun voorbeeld blijft inspireren.

Mensen verder weg en mensen dichtbij.

Mensen en organisaties, de jaarlijkse laureaat die ieder jaar op 13 maart de Geuzenpenning ontvangen.

Wat de Geuzen ons leren is dat het voor opstaan voor mensenrechten nooit te vroeg is, maar altijd Den Juisten Tijd.

Ik wens alle bezoekers van deze expositie inspiratie toe en de ervaring van de verbindende kracht van kunst, over tijd en ruimte heen.

Kathleen Ferrier

Voorzitter Bestuur Stichting Geuzenpenning

“Verzet tegen den vijand geschiedt steeds op den juisten tijd”

Wat fijn dat u geïnteresseerd bent in de kunsttentoonstelling “Den Juisten Tijd” over en in de Geuzenmaand 2020 in Vlaardingen.

Elk jaar wordt in de Grote Kerk van Vlaardingen op 13 maart de Geuzenpenning uitgereikt op initiatief van de Stichting Geuzenpenning. Deze stichting is in 1987 opgericht door oud-verzetssrijders uit de Tweede Wereldoorlog. Zij waren lid van de Geuzen, de eerste verzetsgroep van Nederland.

De Geuzenpenning is bedoeld om hedendaagse vrijheidsstrijders en mensenrechtenactivisten eer te bewijzen én te ondersteunen.

Dit jaar gaat de Geuzenpenning naar de Saoedische mensenrechtenorganisatie ACPRA. ACPRA (the Saudi Civil and Political Rights Association), is een van de weinige onafhankelijke mensenrechtenorganisaties in Saoedi-Arabië.

Naast de Grote Kerk op de Markt in Vlaardingen staat het Geuzenmonument, gemaakt door de Vlaardingse kunstenaar Leen Droppert. Het monument bevat een diepe symboliek. Het Geuzenmonument staat recht tegenover het stadhuis. Daar, onder het bordes, was de ingang naar de politiecellen waar de Vlaardingse Geuzen eerst gevangen werden gezet. De 18 donkere vlakken op het plein staan symbool voor de Achttien Doden. Het monument zelf stelt een duidelijk herkenbare menselijke figuur voor. Vastberaden, maar met twijfel en onzekerheid. Het beeld toont een monddood gemaakte en gehavende man, die letterlijk van het leven is afgesneden, wat de afgesneden voeten en onderbenen uitdrukken. Dit was de prijs die de verzetsman moest betalen. Maar ondanks liquidaties ging het verzet door. Het eenmaal ontstoken vuur was niet meer te blussen.

Rondom de uitreiking van de Geuzenpenning worden door tal van cultuurspelers uit onze stad passende activiteiten georganiseerd die de betekenis en de onderliggende waarden van de Geuzenpenning versterken. Deze tentoonstelling is één van deze activiteiten. De kunstwerken die u ziet zijn allen gemaakt met “Den Juisten Tijd” als thema. Geniet van de tentoonstelling,

Bas Eenhoorn

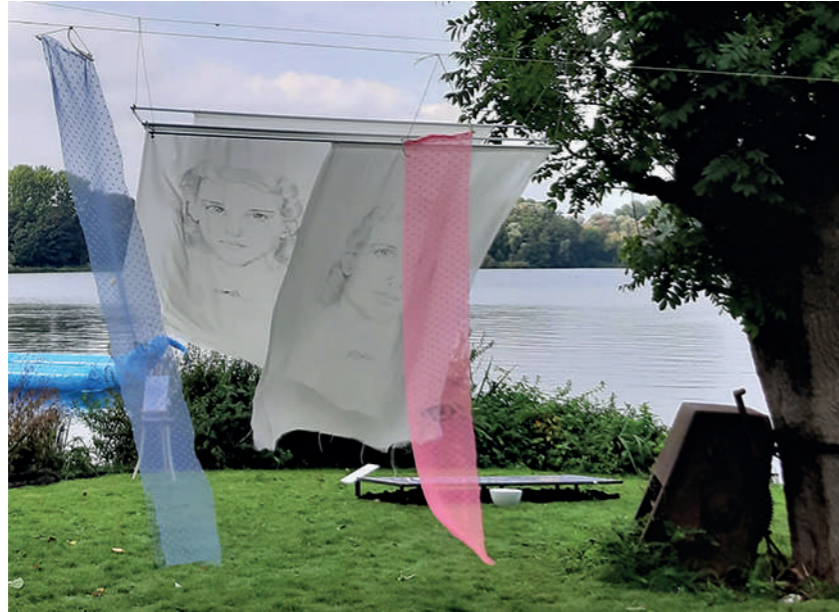
Burgemeester Vlaardingen



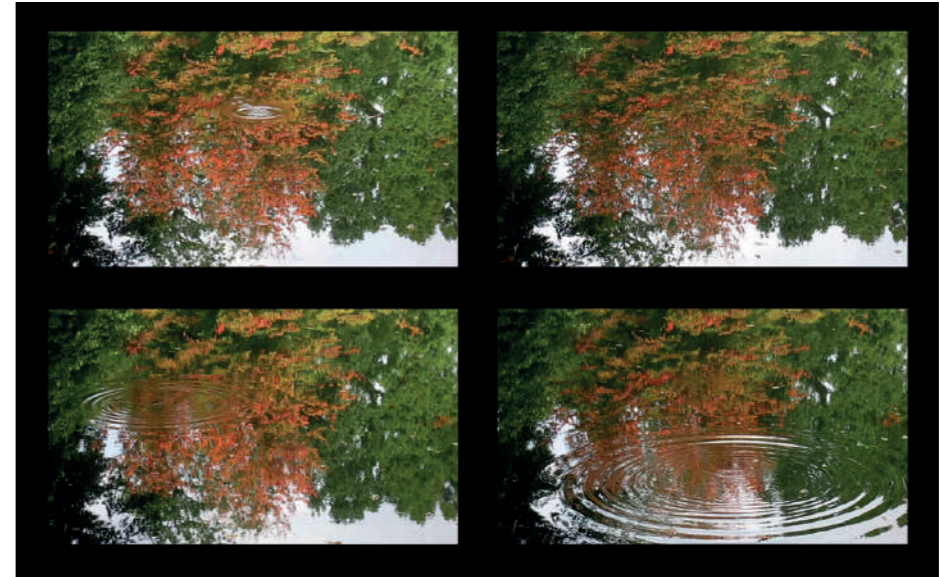
Scars Of The World
Akiko Suzuki-Heyward
mixed media quilt
210 x 180 cm
2017



Plexus Solaris
Frans de Winter
bandstaal, constructiestaal, aluminium popnagels, lak en vernis
63 x 47 x 103 cm
2015



Lily, de Wind van Weleer
Annemarie van Ulden
3 doeken voile, portretten in lithokrijt, 11 linten
30 x 190 x 200 cm
2019



Vijver
Diederik Klomberg
video (lengte: 4:46 min)
2017



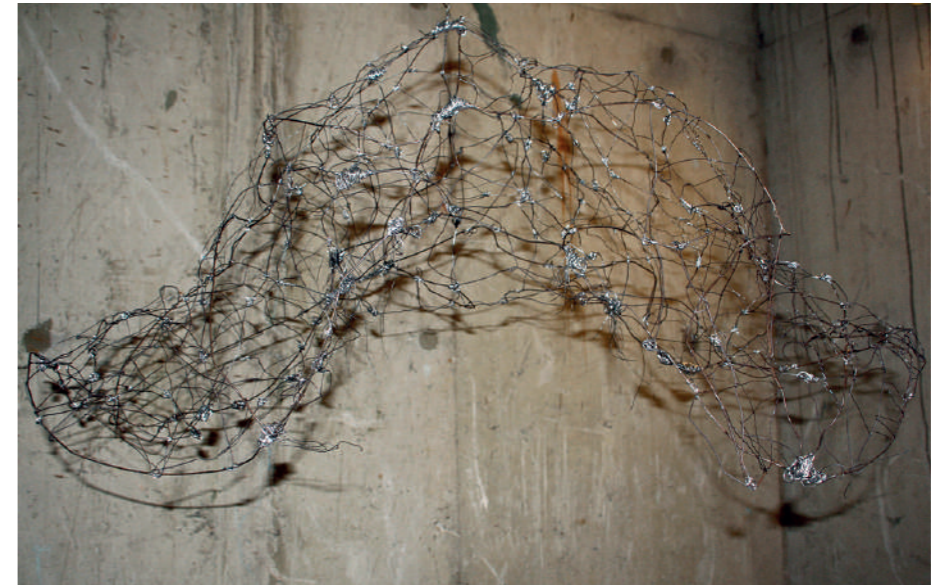
The Records of Time
Bea Last
3 paperart-delen met mixed media aan kledinghangers
120 x 165 cm
2020



Interference
Harry Schumacher
autoclaaf, zand, speelgoedsoldaatjes
50 x 60 x 116 cm
2020



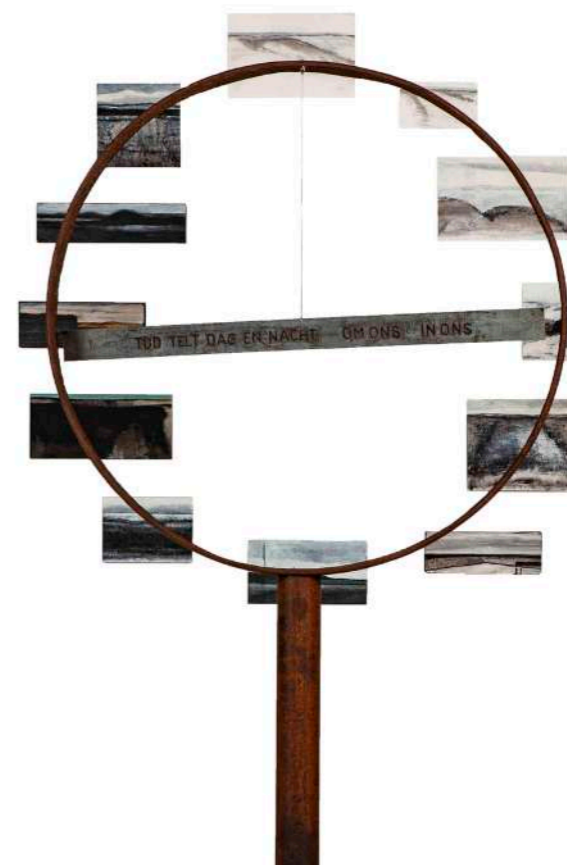
Folded
Helen Vergouwen
sculptuur gemaakt van cortenstaal
93 x 25 x 150 cm
2019



Synergie
Karin de Visser
verschillende diktes ijzerdraad
180 x 65 x 50 cm
2020

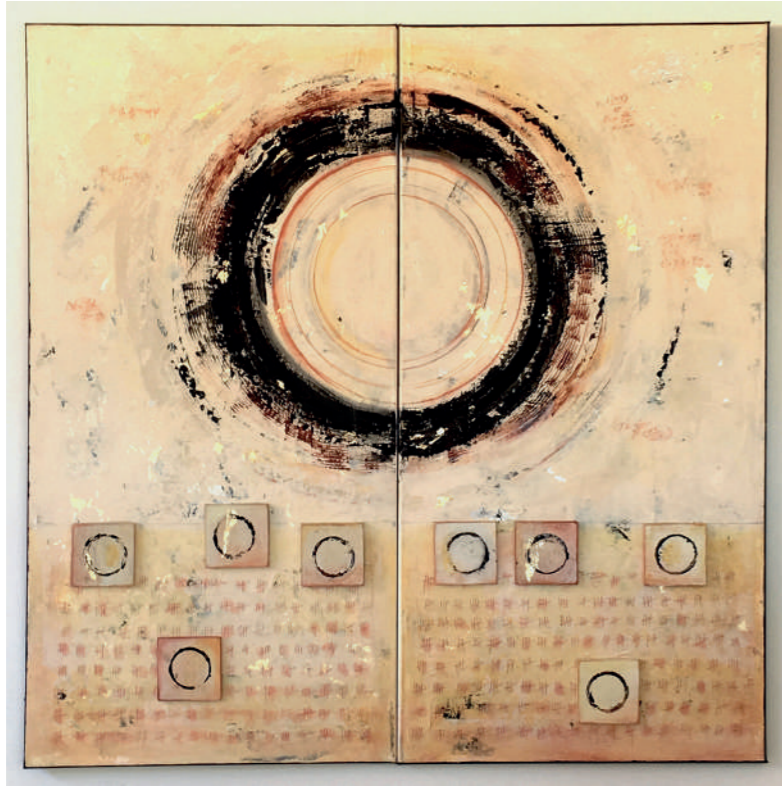


Grafsteen 1
Jan Wagner
pastelkrijttekening
28 x 32,5 cm
2019



BEWOGEN TIJD 2020
Frank Eerhart en Jan Radersma
werk Frank: ijzer, zink
172 cm hoog
2020

werk Jan: 12 werken mixed media
122 x 157 cm
2016- 2019



It's About Time
Madeleine Worries
diptych- mixed media op canvas
91,5 x 91,5 cm
2020



Verbinding 112
Mark van den Heuvel
hout, staal
71 x 23 x 23 cm
2018



The Senegal Mask Series- Dog by the Window
Margot Hartford
fotografische afdruk, Hahnemühle Torchon papier
48 x 60 cm
2019



raga. 19.20
Marcel van Zijp
wandsculptuur, materiaal graniet/lesteen
13 x 53 cm
2019/2020



Verloren tijd
Mélanie van Tienen
droog-en natvilt technieken, overlapt met zijde
95 x 45 cm
2020



Stil
Paula Kouwenhoven
shoji papier, acryl op linnen
100 x 80 cm
2019



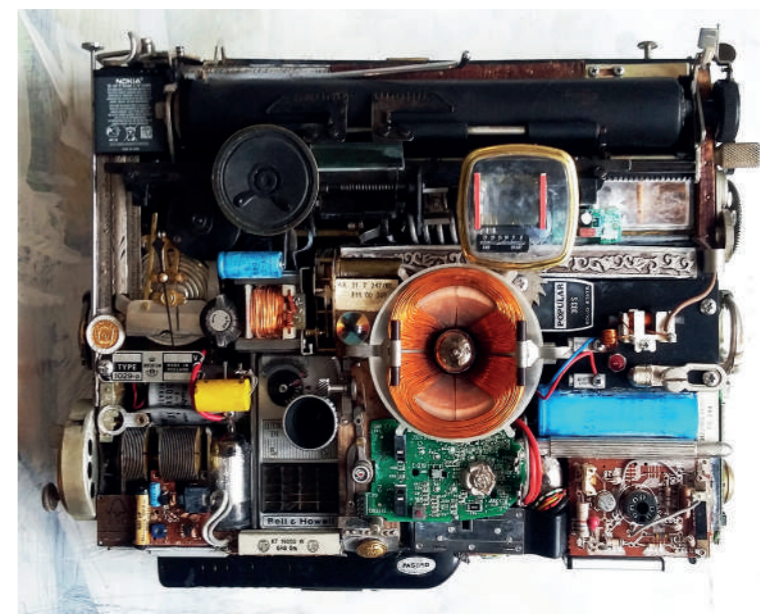
Tand des tijds
Roel Teeuwen
gegoten brons
190 x 89 x 89 cm
2002



Boot
Michel Snoep (1959- 2016)
olieverf op doek
235 x 180 cm
1986



Waar een spoor toe leidt...
Dong Ye Kloppenburg
cortenstaal, graveren, primer, natuurazijn, zout, vernis
60 x 45 cm
2020



Pièce Unique series- the Timewriter
Ron Weijers
mixed media assemblage
30 x 40 x 7 cm
2020



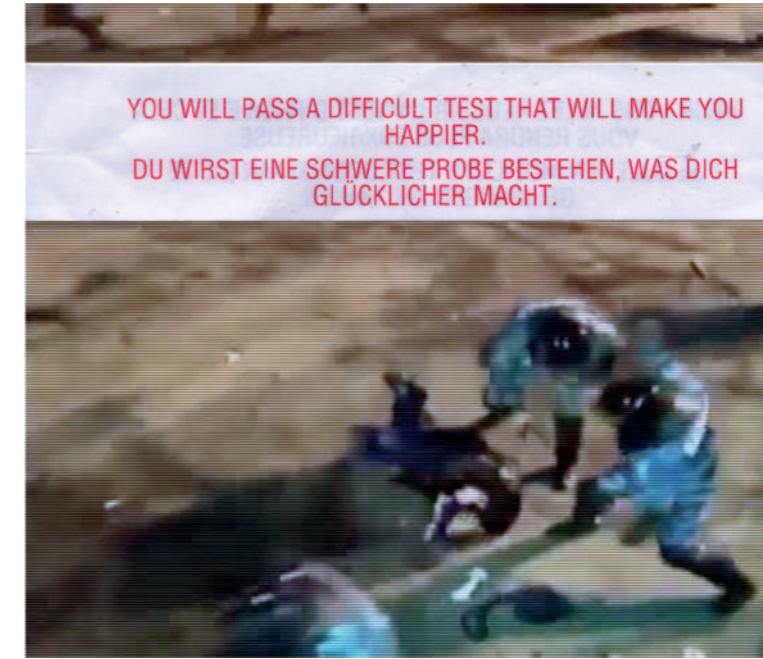
“Gossypium Hirsutum” view of a coin
Sarantis Gagas
katoen, gouden blad
30 x 30 x 6 cm
2019



“The Courier”
Tomasz Vetulani
silicone en inkt op schuimrubber
97 x 80 cm
2020



Le Temps et l'Autre
Kouji Ohno
hout, zijde, acryl, UV LED light
200 x 70 x 55 cm
2020



Fortune cookie
Wolfgang Brenner
print op canvas
120 x 100 cm
2018



Verhaal van mijn vader
Fenneke Hordijk
monoprint/grafiet op Japans e-sumi papier
50 x 65 cm
2019/2020

Statements

I think about various scars. Scars I carry and have experienced, scars of other people, or scars of the whole society. Scars of the heart, body, light, deep, past, present, and expected in the future. As everyone will experiences, the scars on the body and mind change over time and sometimes we push them away into oblivion. People often say that time heals them, that time heals all things.

- Akiko Suzuki-Heyward

Het materiaal en de vorm waarin het gebogen en verwerkt is vertolkt de belichaming van de persoonlijke grens van een mens op pantser wel bescherming biedt; maar ook geen vernieuwing toelaat. Tenzij het pantser verbroken wordt.

- Frans de Winter

Het werk brengt een ode aan een meisje dat geen onbezorgde tienertijd gekend heeft, maar ook aan een sterke oude dame die mooie en treffende gedichten schrijft. “De wind van weleer” en “Ontheemde” zijn gedichten van haar met daarin doorklinkende heimwee naar Nederlands Indië en het gevoel verdreven te zijn, ontheemd.

- Annemarie van Ulden

Vijver is een korte video waarin je kunt zien hoe cirkels zich openen en sluiten op een spiegeland wateroppervlak. Er zijn twee richtingen in de tijd. Daardoor is er niet alleen sprake van symmetrie in de waterspiegel maar ook in de tijd. Wanneer het steentje het water raakt worden we ons bewust van de wereld boven en onder het oppervlak, en het moment daarvoor en daarna.

- Diederik Klomberg

‘The Records of Time’ work, created around the theme Kairos and Chronos, specifically for the ‘Geuzenmaand’ exhibition, is created from recycled paper, specifically from both book and newspaper. These to me represent the keeping of records, the continuation of a story and specifically I have used sections of 18, with reference to the 18 that were shot from the Geuzen resistance. The three coat hangers (multiples of 18) representing the humanity, the weight carried on the shoulders of this resistance group.

- Bea Last

Dit kunstwerk bestaat uit een geopende autoclaaf hangend aan de muur. De autoclaaf is gevuld met zand vermengd met speelgoedsoldaatjes. Het zand is gedeeltelijk naar buiten gestroomd door de gaatjes in de container. Het stromen van het zand is een metafoor voor het verstrijken van de tijd, als in een zandloper. De soldaatjes zorgen voor verstopping zoals oorlog een natuurlijk verloop van de tijd in de weg staat.

- Harry Schumacher

Aanwezig zijn maar toch niet zichtbaar. Opgevouwen. Opgaan in het geheel.

- Helen Vergouwen

Ik ben nieuwsgierig van aard en wil graag onderzoeken hoe ik mijn ideeën over kunst kan omzetten in materialen die ik toevallig tegenkom. Ik heb geleerd om het leven te nemen zoals het komt en ik probeer het leven te buigen in wat ik nodig heb. Op deze wijze komen ook mijn werken tot stand. Aangezien ik heel verwonderd kan zijn over de dingen die ontstaan op natuurlijke, bijna vanzelfsprekende wijze, zullen mijn werken vrijwel nooit geometrisch, maar altijd organisch van vorm zijn.

- Karin de Visser

In 2014 inspireerde het iconische verzetsgedicht ‘Het Lied der Achttien Dooden’ (voor vijftien Geuzen en drie februaristakers) van de dichter Jan Campert hem tot de creatie van achttien pasteltekeningen, getiteld Waalsdorpervlakke. In zijn tekeningen ‘Grafsteen 1 en 2’ neigt hij tot abstractie en buit hij de schilderachtige mogelijkheden van het pastelskrijt uit. Voor tekening 2 ontving hij de prijs van de programmacommissie van de BWA SOKOL Galerie voor Hedendaagse Kunst op de 7e Internationale Pastelbiënnale 2018 in Nowy Sacz in Polen.

- Jan Wagner

Frank Eerhart (Den Haag 1948) maakt werken van objets trouvés die hun oorspronkelijke waarde en functie verloren hebben. Hun aantrekkingskracht is hun huid, hun vorm of geschiedenis. Met het behoud van sporen uit hun verleden worden ze met bescheiden ingrepen geassembleerd tot eigenzinnige kunstwerken en krijgen zo een nieuw bestaan. Tijd speelt in het werk een essentiële rol, niet alleen als kloktijd, maar ook als bewogen tijd, als tijd die om ons en in ons leeft. Tijd die ons laat beseffen dat het leven aan een zijden draad hangt. Licht verschuift met de tijd. Met twaalf werken maakt Jan Radersma (Batavia 1948) dit verschijnsel zichtbaar in landschappen waarin in een cirkel van uren het licht zich verplaatst over de velden. Twaalf schilderijen die het verlangen naar nieuwe horizonten oproepen: voortgang en verandering. Zijn werken zijn verbonden met het onderweg zijn, met het zoeken naar plekken van herinnering en herkomst. In zijn geschilderde lichtval wisselen stemmingen van opgaan en ondergaan elkaar voortdurend af.

- Frank Eerhart & Jan Radersma

My painting represents three dimensions: Aion, Chronos, and Kairos. Aion is the circle, unbounded and encompassing the eternal timelessness. The tally marks represent Chronos, the counting of time past, present and future, passing meaninglessly and without narrative. Kairos is depicted by the circle marks in the wood squares. Those meaningful moments and periods of participation, experiences, awareness, and mindfulness without conscious awareness of the passage of time.

- Madeleine Worries

Ik heb een diepgewortelde behoefte tot creëren vanuit een belevingswereld zonder woorden, gedreven door emotie en vakmanschap.

- Mark van den Heuvel

Taking the opportunity to live and work in Senegal for 3 weeks, by participating in a GAP (the Global Art Project) residency, Margot started making simple animal masks by cutting out shapes from paper and gluing them together. The Senegal Mask Series was inspired by black & white images she remembers studying in her photography class at college, taken in the 40's and 50's by photographers such as Irving Penn.

- Margot Hartford

Raga 19.20 is het voortborduren op een monumentale sculptuur “Blue Heavens Boogie” die ik in 2015 plaatste in de openbare ruimte nabij de waterbushalte te Alblasterdam. Mijn werk gaat vaak over ritme in tijd en ruimte. Als leidraad voor een nieuwe serie klein sculptuur heb ik mij laten inspireren door de Indiase tabla muziek. Ik geef mijzelf binnen een strak vast omlijnd raamwerk de ruimte om vrij te improviseren. De getoonde wand sculptuur “raga 19.20” bestaat uit graniet en leisteen.

- Marcel van Zijp

Verloren tijd gebruiken we in zowel positieve als negatieve zin. Wanneer iets achteraf toch niet blijkt te werken is de tijd verloren, maar ook wanneer we ergens zo in op gaan dat we de tijd verliezen. Het is iets wat kan laten groeien en iets wat gehaast en verstikkend aan kan voelen. De opkomst van het zo productief mogelijk leven fascineert mij. Agenda's met dagdoelen en een planning per uur die eigenlijk geen tijd over laten voor spontaniteit. In mijn werk wil ik laten zien dat deze ruimte wel nodig is om te kunnen groeien.

- Mélanie van Tienen

Stilte is het verschil tussen niks zeggen en alles al gezegd hebben. (Herman de Coninck)

- Paula Kouwenhoven

Het beeld “Tand des tijds” verwijst naar één van de basisvormen in groei processen, vanuit een brede basis groeiend naar het licht, van aarde naar geest. Deze tand des tijds is letterlijk een gevolg van een natuurlijk aantasting van een oorspronkelijk “puntgave” vorm. Hierbij is dit beeld een weergave van een moment van verval. Verval dat, voor mij, ook vol schoonheid en kracht is.

- Roel Teeuwen

Rustig afwachten met een hartslag van 280 tientallen schetsjes maken. Op het juiste moment gaan werken. Ook schijnbare onbenulligheden belangrijk vinden: je bent eigenlijk een soort intellectuele Mien Dobbelsteen. Een vaste melodie is er niet: de manier is chaotisch, want dat ben ik...

Toch heeft dit alles met ordenen te maken. Twijfelen, dus zoeken verder zoeken... vinden.

- Michel Snoep (1959- 2016)

Mijn opa Piet Nieuwstraten was een Geus. Hij is in 1942 opgepakt door de Nazi's en werd na een showproces ter dood veroordeeld samen met drie Geuzenvrienden.

In dit werk heb ik gekozen voor een bijzondere ontmoeting van opa's vader met een student in een trein. Deze ontmoeting heeft ervoor gezorgd dat de executie niet is uitgevoerd, niet alleen voor opa, maar ook voor zijn drie vrienden. Wel hebben zij in verschillende kampen en gevangenissen gezeten, maar ze hebben allemaal de oorlog overleefd.

- Dong Ye Kloppenburg

The Timewriter reflects on the information mountain we absorb on daily bases and the actual time it takes for us, to forget it all and go on with our lives. It seems that the public opinion and awareness on for instance a war taking place at the other end of the globe will last as long as the eight o'clock news will last.

- Ron Weijers

The “time” and the values are relevant.

What is important depend on the era, the place, the time, the people.

- Sarantis Gagas

The window of opportunity, exposed to the existential tempest, flies open and shuts down of its own accord following a mad pattern. It is up to me to predict the moment of being able to steal a glimpse of the other side. More often it is chance or coincidence that allows a clear look past the obfuscated windowpanes. And often there is no sighting. I try not to trip on the stairs leading back to the earth as I become possessed by the “esprit d'escalier”

- Tomasz Vetulani

In the 20th century, relativity and quantum mechanics caused a paradigm shift in the concept of absolute time. It has been defined that the flow of time changes with phenomenon and space. Physics has a close relationship with philosophy. So then, it has begun the close relationship between physics and philosophy. This artwork expression is an attempt to visualize “ Le Temps et l'Autre” in Emmanuel Lèvinas.

- Kouji Ohno

De serie “Fortune Cookies” toont foto’s (foto’s van gevonden filmbeelden) van een staatsmacht, foto’s van een revolutie, mensen in een onrechtstaat, die met vreedzame middelen vechten voor een democratische verandering.

- Wolfgang Brenner

Het Verhaal van mijn vader is een serie van 12 monoprints en tekeningen, van het verhaal van de razzia, op 10 november 1944, Rotterdam. Hij was toen net 18 jaar en keerde 9 juni 1945 terug in Rotterdam.

- Fenneke Hordijk



Museum Vlaardingen



COLOFON

Curator	Jan van Dorp
Design	Tamar Maagdenberg
Foto plaatsing beeld	Anefo Reportage / Serie 1983 plaatsing van het Nationaal Geuzenmonument in Vlaardingen
Foto's beeld Leen Droppert	Arie Wapenaar

ISBN via WAD 978-94-90546-42-7

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Flagen.

www.flagen.nl
www.geuzenmaand.nl

© 2020 Stichting Flagen

